

Sējējs 2019 saņēma apbalvojumu nominācijā *Par mūža ieguldījumu*. Savukārt MPKS *Mežsaimnieks* valdes priekšsēdētājs Grigorijs Rozentāls saņēma Zemkopības ministrijas medaļu *Par centību*.

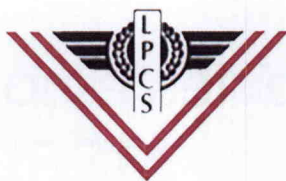
Gada neraža: bažas rada finanšu nedrošība ilgtermiņā, ņemot vērā gan banku sektora darbību, gan kopējo ekonomisko situāciju Latvijā. Taču šeit atkal jāuzsver kooperatīvu loma lauksaimnieku ilgtermiņa finanšu stabilitātes nodrošināšanā, jo kooperatīvi bieži vien palīdz biedriem finansiāli pārvarēt grūtākus brīžus saimniekošanā. Tāpat, piemēram, piena ražotāju kooperatīvi nodrošina zemniekiem stabilu piena iepirkuma cenu, veidojot uzkrājumus un no tiem veicot piemaksas zemniekiem gadījumā, ja piena iepirkuma cena samazinās zem kritiskās robežas.

Gada aktualitāte: 2019. gadā mainījās kooperatīvo sabiedrību darbību regulējošā likumdošana – 2019. gada 1. janvārī stājās spēkā jauns Kooperatīvo sabiedrību likums. Pamatojoties uz to, tika izstrādāti un apstiprināti jauni Ministru kabineta noteikumi par kooperatīvo sabiedrību atbilstības izvērtēšanu. Jaunajos noteikumos iekļauta sadaja par mājražotāju kooperatīvo sabiedrību atbilstības izvērtēšanu, kā arī paredzēti atvieglojami nosacījumi attiecībā uz kooperatīvu biedru skaitu otrā līmeņa kooperatīviem un kooperatīviem, kuri darbojas putnkopības nozarē. Tāpat ir noteikts, ka turpmāk kooperatīvo sabiedrību atbilstības izvērtēšana būs maksas pakalpojums. Atgādinām, ka atbilstības statuss dod iespēju kooperatīvajām sabiedrībām pieteikties dažādiem valsts un ES atbalsta pasākumiem, kā arī ir kā sava veida garantants zemniekiem, ka konkrētajam kooperatīvam var uzticēties un tas strādā pēc kooperācijas principiem.

Dabas apstākļus nespējam ietekmēt, tomēr liels prieks, ka pēc trim neražas gadiem aizvadītais gads vērtējams kā ražīgs.

Gada mērķis: turpināt darbu 2019. gadā iesāktajās aktivitātēs – veicināt mājražotāju kooperāciju, izglītēt kooperatīvu vadītājus un darbiniekus, popularizēt kooperācijas ideju lauksaimnieku, meža īpašnieku un mājražotāju vidū. Tāpat arī jāturpina darbs otrā līmeņa kooperācijas veicināšanā gan piena, gan graudu nozarē, kā arī jādome, kā attīstīt kooperāciju nozarēs, kur tā ir vājāka, – skatot kopā ar kooperācijas atbalstu nākamajā plā-

nošanas periodā. Zemkopības ministrija sadarbībā ar LLKA un citām lauksaimnieku organizācijām ir uzsākusi aktīvu darbu, plānojot nākamā plānošanas perioda atbalsta politiku. Darbs vēl turpinās, līdz ar to 2020. gadā viens no galvenajiem izaicinājumiem ir vienoties par maksimāli efektīvākiem atbalsta mehānismiem kooperācijas mērķu sasniegšanai nākamajos septiņos gados.

Latvijas Piensaimnieku centrālā savienība

Gada lepnoms: LPCS kopā ar saviem biedriem un sadarbības partneriem pēdējo trīs gadu laikā realizē ES līdzfinansēto komunikāciju projektu *Taste milk*. Šī projekta ietvaros mūsu piena produkti tiek piedāvāti piecās valstīs dažādos pasaules reģionos – ASV, Ķīnā, AAE, Izraēlā un Azerbaidžānā. Esam gandarīti, ka šajās valstīs pārdoto piena produktu apjoms un kopējā vērtība palielinās. Tas nozīmē, ka mūsu darbs ir vainagojies panākumiem. Šobrīd strādājam pie tā, lai vēl vairāk palielinātu mūsu piena produktu klātbūtni eksporta tirgos. Svarīgi, ka daļība dažādās pārtikas izstādēs projekta ietvaros pavērtu iespējas atrast sadarbības partnerus arī citās valstīs, jo izstāžu apmeklētāju vidū interesentu netrūkst.

2018. gada kopējā piena produktu eksporta vērtība sasniedza gandrīz 140 milj. EUR, provizoriskie dati par 2019. gadu liecina, ka eksporta vērtība varētu būt vēl lielāka. Tas nozīmē, ka nozare pilnībā pārorientējusies uz citiem tirgiem un šobrīd jau nedaudz pārsniedz eksporta kopējo vērtību 2013. gadā pirms Krievijas eksporta aizlieguma piena produktiem.

Gada aktualitāte: 2019. gads piena nozarē raksturīgs ar ievērojamu stabilitāti, salīdzinot ar iepriekšējiem. Šāda situācija nodrošināja plānveidīgu un mērķtiecīgu darbu gan piena ražotājiem, gan pārstrādātājiem. Neskatoties uz nelielu kopējo slaucamo govju skaita samazinājumu, pārstrādei pārdotā piena apjoms salīdzinājumā ar 2018. gadu prognozēts par aptuveni 1 % augstāks. Tas nozīmē, ka mūsu piena ražotāji strādā arvien saimnieciskāk un racionālāk. Arī piena produktu

tirgus pasaulē pamazām stabilizējas – industriālo produktu cenas tuvojas vēsturiski novērotajam atbilstošajam līmenim.

LPCS jau 23. reizi pēc kārtas rīkoja piena produktu konkursu, kurā trešo reizi īpašu ievēribu guva tieši gada jauno piena produktu kategorijai pieteiktie produkti. Mūsu piena pārstrādes uzņēmumi ik gadu rada vairākus desmitus jaunu produktu. Lai objektīvi noteiktu pašus labākos jaunus produktus, žūrijas komisija lēma tos dalīt trīs atsevišķās grupās, kur katrā no tām tika piešķirtas zelta, sudraba un bronzas godalgas sadarbībā ar izstāžu rīkotāja-sabiedrību BT1.

Izaicinājums: LPCS ieguvusi tiesības realizēt jaunu ES atbalstītu komunikāciju projektu eksporta tirgu efektīvai apguvei Izraēlā, AAE, Sauda Arābijā un Ukrainā turpmāko trīs gadu laikā. Esam gatavi īstenot šo projektu, lai mūsu piena nozare kļūtu vēl konkurētspējīgāka.

Visiem vēlām veselīgu, bagātu un laimīgu 2020. gadu!

Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācija

Gada lepnoms: lepojamies ar mūsu biedriem ZS *Ragāres*, kas šogad kļuva par laureātiem Latvijas nozīmīgākajā lauksaimniecības nozares konkursā *Sējējs 2019*, nominācijā *Bioloģiskā lauku saimniecība*. SIA *Krogzeme* un ZS *Siliņi* šajā nominācijā saņēma veicināšanas balvas, savukārt AS *Tukuma piens* tika sveikti ar veicināšanas balvu nominācijā *Gada uzņēmums pārtikas ražošanā*, LPKS *Vijāni* ar veicināšanas balvu nominācijā *Gada veiksmīgākā kopdarbība*. Mums ir gandarījums par atzinīgi novērtētajām bioloģiskajām saimniecībām un pārstrādes uzņēmumiem un prieks par ikvienu jauno entuziastu, kas izvēlas saimniekot dabai un cilvēkam draudzīgi, bagātinot bioloģiskās pārtikas sortimentu ar jauniem produktiem.

Šogad esam uzsākuši darbību divos ES finansētos pētniecības un inovācijas atbalsta programmas *Apvārsnis 2020 (Horizon 2020)* projektos, kuros kopā ar vairāku citu